Što kada pune usne nisu poželjne? Angioedem kao znak maligne bolesti

Ljerka Čulav, Marijeta Maričević Smolić

OB Šibensko-kninske županije, Stjepana Radića 83, 22000 Šibenik, Hrvatska

ljerka.culav@gmail.com

Cilj rada: Budući da je angioedem (AE) gornjih dišnih putova potencijalno smrtonosan, istražili smo uzroke AE-a s posebnim osvrtom na nasljedne AE-e te AE kao znak maligne bolesti. Metode: Retrospektivna studija uključila je 151 bolesnika liječenog u hitnoj otorinolaringološkoj (ORL) ambulanti OB Šibensko-kninske županije (OB ŠKZ) u razdoblju od 2015. do 2025., izdvojena prema šiframa Međunarodne klasifikacije bolesti (MKB) za AE J38.4, R60, R60.0, R60.9, T78.3,T78.4. Analizirali smo sijelo, uzroke, provedenu dijagnostičku obradu te liječenje AE. Rezultati: Najčešće sijelo AE-a su usne i jezik u 84% bolesnika. Bradikininom posredovani AE-i (nasljedni i stečeni) javili su se kod ukupno 19 (12.6%) bolesnika, a neoplazme su uzrokovale AE kod ukupno 10 (6.6%) bolesnika. Ubod insekta uzrokovao je AE kod 19 (12.6%) bolesnika, alergijske reakcije kod 35 (23.2%) bolesnika, alergija na lijekove kod osam (5.3%) bolesnika, kiseline i lužine kod četiri (2.6%) bolesnika, autoimuna bolest kod jednog (0.6%) te GERB kod jednog (0.6%) bolesnika. Kod 41 (26.3%) bolesnika nije se istražilo uzrok AE-a, a kod ukupno njih 15 (10%), nakon učinjene obrade uzrok AE-a nije pronađen. Bolesnici su liječeni kortikosteroidima, antihistaminicima, adrenalinom (kod uboda insekta, ACEI-AE, alergije na lijekove, GERB-a) te specifičnom terapijom za bradikininom posredovane AE-e, poput ikatibanta (nasljedni i stečeni AE). Ovisno o anamnestičkim podacima provedena je i dodatna dijagnostička obrada poput laboratorijske, imunološke, određivanje aktivnosti C1 inhibitora te tumorskih markera, kolonoskopije, CT-a abdomena i toraksa. Zaključak: uzrok AE-a gornjih dišnih putova u najvećeg broja bolesnika s AE-om ostaje neistražen, što naglašava potrebu za edukacijom uključenih u liječenje bolesnika s AE-om. AE kao znak maligne bolesti zabilježen je kod ukupno 10 bolesnika, a kod šest bolesnika bio je ujedno prvi znak maligne bolesti (naknadnom obradom potvrđena je dijagnoza karcinoma debelog crijeva kod dvaju bolesnika te kod jednog bolesnika karcinoma prostate, limfoma, neuroendokrina tumora želuca i karcinoma pluća). Učestale epizode AE-a usana i jezika, osobito u starijoj životnoj dobi, trebaju pobuditi sumnju na malignu bolest.

Ključne riječi: angioedem, bradikinin, malignitet